No. 1466 Zaterdag 3 Februari 1912. 29ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Oud No. 223. Nieuw No. 4.
Waterkant, Overzijde.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2.— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

VOOR ONZE EER EN GOEDEN NAAM.

VERVOLG.

Het is een bekend feit, waarop wij allen niet weinig trots gaan, dat de bewoners der ons omringende landen zoo gaarne op Curaçao komen en steeds met lof over ons spreken. Daar zijn hier zeer vele dingen, die op hen een aangenamen indruk maken. Vooreerst onze zeldzaam mooie zeehaven, dwars door de stad met hare vriendelijke, nette woningen aan weerszijden van het invaarkanaal, onze beide forten en de nooit te voren geziene draaiende schipbrug aan het begin daarvan, het ruime breede Schottegat aan 't einde, afgesloten en verdedigd door het zoo prachtig gelegen fort *Nassau*. En dan plotseling dat weergaloos mooie panorama, wat men van boord af geniet, als men rond het Schottegat die opklimmende heuvelen ziet, of die zich ver uitstrekkende vlakten met de witte landhuizen en hun roode daken te midden van het matte groen, hier en daar afgewisseld door een groep statig wuivende palmen. Onze platbodemige pontjes vormen ook al een attractie voor den vreemdeling, evenals de rappe zwemmers en koene duikers, die de boot omringen.

Dat alles maakt de binnenkomst van onze haven tot iets typisch, tot iets specifiek Curaçaosch.

De kennismaking met onze stad en hare inwoners valt ook zeer mede. De magazijnen en winkels zijn ruim, royaal gebouwd, zien er degelijk uit en zijn goed gesorteerd.

De Curaçaönaar is een en al hoffelijke vriendelijkheid, vol oplettende beleefdheid en voorkomende dienstvaardigheid tegenover den vreemdeling, die hem werkelijk hartelijk welkom is.

Vreemdelingen, die slechts een enkelen dag hier vertoeven, 's morgens binnenkomen om 's avonds met dezelfde boot verder te reizen, zullen ten zeerste voldaan zijn over hun bezoek aan Curaçao en de aangenaamste herinneringen aan onze stad bewaren.

Na hun inkoopen gedaan te hebben, en de stad te hebben bezichtigd, vinden zij een goed hotel, waar zij zich verkwikken kunnen na den vermoeienden, heeten tocht door onze warme straten. Misschien maken ze des namiddags nog een ritje, of een korte wandeling in de avondfriechte, maar dan gaan zij toch aan boord.

Zij begrijpen maar niet, hoe 't hier zoo geheel anders is dan in de omliggende kustplaatsen van Venezuela, of in de naburige republieken 't Is hier zoo zindelijk, en ordelijk en rustig.

O, ja! We mogen hier dankbaar erkennen een Nederlandsch Gouvernement te bezitten, die het Hollandsch karakter ook op onze kolonie drukte. Dát geeft het groote, opvallende verschil met onze naburen. Hier heerscht zindelijkheid, orde en tucht, omdat het Nederlandsch Gouvernement zeer gestreng over dat alles waakt.

Maar laat diezelfde vreemdeling nu eens tegen den donker onze stad bezoeken, dan zal het zedelijk vuil uit alle gangetjes en steegjes hem in 't gezicht waaien, ook in de voornaamste straten en op de pleinen, hem herhaaldelijk dwingend de oogen te sluiten en zijn ooren goed dicht te stoppen.

De verkeerde elementen, die uit den vreemde of uit Patria onze haven aandoen met oorlogsschip of koopvaardijer, zijn hier ook dadelijk thuis. Zij behoeven niet lang te zoeken, de slechte verleiding biedt zich overal aan en dringt zich aan hen op.

De nette beschaafde vreemdelingen daarentegen worden afgeschrikt van een bezoek. Als zij geen kennis hebben gemaakt met de een of andere goede familie, welke hen uitnoodigde den avond daar te komen doorbrengen, blijven zij liever aan boord, wel wetend, dat hier in onze stad des avonds zeer veel gezien wordt wat het daglicht niet kan verdragen en aan een fatsoenlijk, wel opgevoed mensch aanstoot geeft, neen, nog erger, zelfs walging veroorzaakt.

Een zeer ernstig verschijnsel, dat wijst op een verval der zeden, ligt in de achteloosheid en driestheid waarmede de straatdeernen optreden. Op de openbare straat, in de publieke wandelplaatsen ziet men vaak den meest aanstootelijken omgang, waarbij men zich gedraagt, als gold het zaken, die zoo behoorden en pasten, en als kwam daarbij de vraag van welvoegelijkheid en goede zeden in het geheel niet te pas.

Dat verschijnsel wijst er op, dat reeds het *gevoel voor tucht en goede zeden* is verslapt en het schaamtegevoel bijna verdwenen. Men wacht er zich niet meer voor in het openbaar te handelen, men neemt zich evenmin meer in acht voor het fatsoenlijk deel van het publiek en zelfs niet voor de nog onervaren jeugd. Wanneer echter eenmaal het schaamtegevoel in een volk verdwenen zal zijn, dan zal daarmede ook de meest krachtige sluitboom tegen de onzedelijkheid zijn gevallen.

De goede elementen in onze bevolking moeten worden wakker geschud, zij moeten leeren inzien, dat de schaamteloosheid, het gebrek aan publieke zedelijkheid en fatsoen zeer aanstekelijk werken en een bederf zijn voor onze geheele maatschappij, de oorzaak dat wij onze eer en goeden naam langzamerhand geheel en al zullen verliezen.

Hoe komt het, dat reeds nu jongemannen van fatsoenlijke families zich hier dingen veroorloven, waarover zij zich in Europa of Amerika zouden schamen? Is er dan tweederlei zedelijkheid, een Europeesche en een Indische? Wat in Europa niet mag geschieden zonder groot gevaar voor verlies van eer en goeden naam als fatsoenlijk man, moet ook hier niet mogen geschieden. Mag dat hier wel zonder dat men daardoor in de oogen van het Publiek aan eer en fatsoen verliest, dan zou dat een treurig bewijs, zijn dat de eer en het fatsoen hier lager staan dan in Europa, met andere woorden, dat de publieke zedelijkheid hier in verval is geraakt.

Laten wij dus toonen, wat zeker een ieder ernstig wil, laten wij toonen, dat wij onze eer en goeden naam als beschaafd volk hoog willen houden. Dat de publieke opinie zich keere tegen de publieke onzedelijheid, opdat het blijke, dat wij in beschaving en zedelijkheid even hoog staan als de beschaafde volken van Europa. Dat een ieder afkeure, wat af te keuren valt, opdat zij, die een afkeuringswaardig gedrag leiden, zich ook voor 't publiek schamen, omdat zij door dat publiek worden verstooten en geweerd.

Als deze gedragslijn algemeen werd gevolgd, zou de strijd gauw gewonnen zijn, want dan zal de Overheid krachtiger willen en ook krachtiger kunnen optreden, omdat dan de Wetgevende Macht haar helpen zal aan menige bevoegdheid, die zij thans nog mist. Men keere de zaak echter niet om; niet de wet maakt de zeden, maar de zeden maken de wet. „Wat vermogen, aldus zeide men reeds in het oude Rome, wetten zonder zeden?" en nog heden is die oude spreuke waar.

Wanneer nimmer een stem verheven wordt tegen wat aanstoot geeft, wanneer de tegenzin der bevolking tegen de schaamteloosheden, die steeds verder gaan, nimmer uiting vindt, dan is men al te spoedig geneigd het algemeene stilzwijgen als een inwendig dulden op te vatten.

Ook de Overheid ondergaat in hare opvattingen over wat de zedelijkheid eischt of niet eischt den invloed van hare omgeving. Indien het publiek vrede heeft met schandalen, zal ook de Politie daaraan gewoon raken, lijdzaam voorbijgaan en er ten slotte niets meer in vinden.

Wanneer daarentegen het publiek staat op zijn recht op bescherming der goede zeden, dan zal ook de Overheid, die tot handhaving van orde en goede zeden geroepen is, in hare opvatting omtrent datgene, wat tegen orde en goede zeden indruischt, wat scherper worden.

Hieruit volgt van zelf de noodzakelijkheid, dat alle burgers, die groot gaan op eer en goeden naam van fatsoenlijk en beschaafd mensch, eenstemmig optreden tegen de steeds verder en verder om zich heen grijpende verwording van ons volk en het weer leiden op den rechten weg.

Nimmer mogen zij in hun tegenwoordigheid toelaten, wat strijdig is met fatsoen en goede zeden.

De treurige zedelijke toestanden van den tegenwoordigen tijd doen een dringend beroep op het plichtsgevoel der goedgezinden om mede te redden, wat nog gered kan worden, in het bijzonder om met alle kracht de nog onbedorven jeugd en de aankomende jongelingschap te bewaren tegen de groote gevaren, waarmede hare zedelijkheid van alle kanten wordt bedreigd.

Voor onze eer en goeden naam vertrouwen wij, dat het aan onze Koloniale Autoriteiten, in spijt van de zich voordoende moeilijkheden, in nog hoogere mate gelukken zal, de tegen den ontucht bestaande wettelijke, en andere bepalingen, krachtig toe te passen, en dat zij zoo noodig tot nieuwe maatregelen zal overgaan om het schaamteloos zich opdringende vuil te bestrijden.

Wordt vervolgd.

Van Amerika naar Europa vliegen.

Dr. Paul Gaus uit München, die in de maand Maart van dit jaar van Europa uit naar Amerika wil vliegen, heeft zich de laatste weken van het vorige jaar in Amerika opgehouden, om in persoon de voorbereidende maatregelen te leiden betreffende de landing in de Vereenigde Staten en zich bovendien van de hulp der Amerikaansche regeering te verzekeren.

In Amerika heeft men over 't algemeen heel veel vertrouwen in het slagen van de onderneming van dr. Gaus. De regeeringspersonen betuigden echter eerst hun bijval met het plan, nadat der zakekundige en wetenschappelijke lieden zich vóór de zaak hadden uitgesproken. En dat is heusch geen wonder. Er zijn al zoovelen geweest, die het plan maakten van Amerika naar Engeland te vliegen, zelfs zijn er geweest, die het gedeeltelijk hebben ten uitvoer gebracht. Geslaagd is echter geen enkele en de pogingen liepen meestal uit op een catastrophe of waren soms onuitvoerbaar. Het mag dus geen verbazing wekken, dat men in Amerika Dr. Gaus eerst met een wantrouwend oog bekeek, toen hij ook van vliegen sprak... over den Oceaan en om steun vroeg voor zoo'n proefneming. Men hield den doctor eerst voor één dier grootsprekers, die indertijd Amerika met groote plannen overstroomden.

Maar dra bemerkte men met iemand te doen te hebben, die wist wat hij wilde en die gekomen was met een vast, vooraf rijp overwogen plan. En men begreep, dat, zoo ooit een plan kans van slagen had, het dit van Dr. Gaus moest zijn.

Toen de wetenschap en de werktuigkundigen zich hadden uitgesproken vóór zijn plan, viel het Dr. Gaus natuurlijk gemakkelijk. tot de hoogwaardigheids-bekleeders der Vereenigde Staten door te dringen en dezen voor zijn opzet te winnen. Vooral president Taft stelde veel belang in de zaak.

De Minister van Marine beloofde reeds de uitzending van een tweetal oorlogsschepen halfweg Teneriffe, indien de omstandigheden zulks toelaten en de Amerikaansche minister van Financiën stelt voor, aan Dr. Gaus vrijdom van invoerrecht te verleenen,

ONDERHOUDEND ALLERLEI.

Een meesterwerk der Techniek.

Over een wordend meesterwerk der techniek, een grooten zweefspoorweg, die gaan zal van Chamonix tot aan de eeuwige sneeuw van de Aiguille du Midi en daarmede voor alle toeristen de grootsche bergketen van den Montblanc gemakkelijk bereikbaar maakt, brengt „La Nature" interessante bijzonderheden. De beide gedeelten van dezen zweefspoorweg, die te Chamonix, 1000 meter boven den zeespiegel, zijn beginpunt heeft, gaan over La Para en over den Glacier des Bossons tot op 2500 meter hoogte naar boven. De kabellengte van het eerste gedeelte bedraagt 1870 meter, over welken afstand 750 meter stijging gewonnen wordt; het tweede gedeelte brengt bij 1190 meter lengte dezelfde stijging, zoodat op 100 meter stijging slechts gemiddeld 50—63 meter overwonnen wordt. De zware kabels, waaraan de wagens door de lucht zweven, zijn zooveel mogelijk aan het landschap aangepast; in afstanden van 40—90 meter steken de kunstig vervaardigde ijzeren pijlers omhoog, waarop de kabels rusten.

Slechts op twee plaatsen zijn de draagpijlers 200 meter van elkander verwijderd. Het derde en vierde gedeelte van den spoorweg gaan tot aan den Col du Midi in een hoogte van 3500 meter naar boven en het vijfde, laatste gedeelte heeft als eindpunt den top van de Aiguille du Midi, waarmede de spoorweg op een hoogte van niet minder dan 3843 meter boven den zeespiegel aankomt.

Bij deze laatste gedeelten heeft men tengevolge van het steil gebergte tot nog grootere kabelspanningen zijn toevlucht moeten nemen.

De wagons van den zweefspoorweg, waarin 20—24 personen plaats kunnen vinden, loopen over drie verschillende kabels, een groote van 30 m.M. doorsnede, waarop de wielen van het onderstuk rusten, waaraan de wagen hangt; daaronder is de eigenlijke drijfkabel, die de voortbrenging overneemt; een derde kabel vervult het doel van een reminrichting, met behulp waarvan de electrische kracht automatisch uitgeschakeld kan worden. Onmiddelijk onder den top van de Aiguille du midi, op 3800 meter hoogte, wordt tusschen de bergrotsen een prachtig modern hotel opgericht.

Coney Island.

Naar aanleiding van den grooten brand op het Coney-eiland bij New-York, schrijft de redacteur van „Onder de Streep" in het „Hbl." het volgende:

Het is het bericht, dat de New-Yorksche kermis-stad op Coney Island door brand verwoest zou zijn, dat me een bezoek daaraan in herinnering brengt.

Ik was er 's avonds heen gegaan. Dan is het Coney Island verblindend verlicht. Het feest staat reeds van verre met lichtende lijnen tegen de donkere zee en de duistere lucht geteekend.

Een hooge slanke toren steekt er zijn lichtstrepen bovenuit; lager lijnen zich de huizenomtrekken, alle in witte en gele lichtcontours; elke omtrek staat als met een lichte kras tegen den donkeren avond gelijnd.

Dit was de geïllumineerde Amerikaansche pretstad van louter feest!

En stellig was het Amerikaansche pret, want alles was er even groot en kolosaal, overbluffend en reclame-druk!

De kijktenten waren als groote schouwburgen, de snoepgelegenheden als reuzenzalen, de pretkramen vormden dorpen, met straten en pleinen.

Dit alles werd overstroomd door pleiziermakend New-York.

De hoofdstraten waren vol menschen, door de breede paleispoorten drong de menigte bij drommen in en uit. En door die volte wrongen op hun dikke wielen de auto's, die als rijdende bakken zijn met banken, waarop de passagiers nauw opeen zijn gedrongen.

Alles wat daar op Coney Island was bedacht, leek me overweldigend. Tot zelfs in hun pret hadden die Amerikanen het overtreffende weten te bereiken. Want elk van hun reuzenvoorstellingen was in haar soort onovertrefbaar. Met reclame-magneten werd je van den eenen kant naar den anderen getrokken; van d'eene tent werd je naar de volgende gekaatst; van de eene verbazing tuimelde je in de andere.

En met hun Amerikaanschen durf hadden ze shows weten te scheppen, waartegen je aangeboren menschelijke nuchterheid geen stand hield.

Er was een gebouw met groote open bogen; in kleine wagentjes werden de menschen vier aan vier, afgedeeld. En haastig achter elkaar schoten de wagentjes in een duistere gang omlaag. Buiten lag de zee, dragende het gespiraal van de honderdduizend feestlichtjes; de wagentjes roetsjten er voorbij. Dan was men door een grot in een vreemd landschap gekomen: goudzoekers arbeidden er aan een beekje... Maar de wagentjes vlogen verder: dit waren de prairiën; een cowboy zat er te paard, legde zijn geweer aan op een geweldigen buffel, die hem opwachtte met gebogen kop... De wagentjes snelden voort; men was in de bergen, rotswanden, diepe kloven, tuimelend water... De wagentjes roetsjten verder: een troep Indianen in oorlogsuitrusting lag daar gekampeerd; ze hielden hun pijl en boog gericht, sommigen mikten met hun korte bijlen naar de voorbij-vliegende wagentjes... Maar meteen vlogen die al verder. En in eens waren de voertuigjes weer terug op de plaats van vertrek, in het verblindend helle licht, — en die dolle roetsjtocht bleek slechts een voorstelling te zijn geweest!

Daarnaast lag de sprookjesreis. Een voertuigje als een schelp gebouwd, conducteurs als gnomen verkleed. En daar doken we reeds pijlsnel omlaag, en schoten tegen de steile hellingen op: overal flitsten de wonderlijkste sprookjes-bedenksels langs ons heen. Zoo vreemd was 't soms, dat je er wel wat zou hebben willen stilhouden, in de diamanten-tuin, of tusschen de gloeibloemen. Maar de schelp gleed in onafgebroken vaart berg-op en berg-af. En dan werd het zoo sprookjes-griezelig, dat de snelle vaart je heelemaal in den waan hield van een echten sprookjes-schrik, met reuzen, beesten en monsters; want reeds gleed de tooverschelp een duistere spelonk tegemoet, waarvan je net kon zien, dat het de duistere kaken waren van een reusachtigen draak... Maar eer je in zijn maag was opgeslokt, hield de schelp al stil, — en griezelde je even gezellig na om dit fantastische bedenksel.

In de schiettenten van Coney Island schoot je op wilde beesten, die zóó natuurlijk-levend waren nagemaakt, dat je blij was, een repeteergeweer aan den schouder te drukken, terwijl je er in het snelste tempo al je vijf schoten op losbrandde tot zoo'n leeuw of beer z'n muil opensperde en een grommend gebrom het bewijs gaf, dat hij eindelijk op de doodelijke plaats was getroffen.

Tusschen je voeten kronkelden de nauwe railtjes van een dwergtrein-

mits de ballon niet langer dan zes maanden in de Vereenigde Staten vertoeft. Aan 't Congres zal worden voorgesteld een som van 24.000 dollars beschikbaar te stellen, omdat het plan van dr. Gaus een wetenschappelijke onderneming beoogt en een internationaal karakter draagt.

Aan een feestmaal, te zijner eer in Washington aangericht op 14 Dec jl. sprak dr. Gaus zelf over zijn onderneming:

„De eerste vlucht over den Oceaan die de transatlantische luchtvaart-expeditie te Munchen onder leiding van haar president heeft voorbereid, zal in Maart 1912 plaats vinden. De tocht zal aanvangen van Teneriffe op de Kanarische eilanden en met behulp der in dien tijd steeds van Noordoost naar Zuidwest trekkende passaatwinden, gedirigeerd worden op West-Indië. Als volgende rustpunt punt zijn de Barbados-eilanden vastgesteld; zijn de omstandigheden echter bijzonder gunstig, dan zal men van West-Indië uit vermoedelijk naar Florida varen.

Men rekent er op dat de vlucht niet langer dan vijf dagen duurt.

Het luchtschip „Suchard", waarmede de men den tocht denkt te ondernemen, werd 15 Februari 1911 in Kiel afgeleverd. Het zal, zoo eenigszins mogelijk, door Duitsche oorlogsschepen naar Teneriffe worden vervoerd, ten einde op het eiland te worden gemonteerd. De oorlogsschepen zullen dan daar blijven stationneeren tot den vertrekdag; daarna zullen de schepen het luchtschip trachten te vergezellen. De koning van Spanje heeft den voor de monteering benoodigden grond ter beschikking gesteld.

„Het slagen van den tocht hangt hoofdzakelijk af van de oplossing van twee vragen:

„1e. Is het mogelijk steeds de kwade luchtstroomingen te vermijden?

„2e. Kan het luchtschip lang genoeg hoog in de lucht worden gehouden?

„De eerste vraag wordt voldoende beantwoordt door de keuze van het seizoen: de passaatwinden zullen het luchtschip nl. juist brengen waar het wezen wil, want het is algemeen bekend, dat deze winden met vrij groote regelmatigheid waaien en gedurende de eerste vier maanden van het jaar bijna aan geen storingen onderhevig zijn.

„Blijft nu de vraag, of het schip zoolang in de lucht drijvende te houden is. De ervaring zal dit moeten leeren".

Dr. Gaus deelde verder mede, dat de „Suchard" zoo mogelijk steeds zal varen op een hoogte van 120 tot 150 M. om op die wijze voordeel te trekken van de krachtigste winden en bovendien dicht genoeg bij de zee te zijn ten einde voortdurend zeewater als ballast te kunnen innemen. Deze waterballast-inneming zal geschieden met behulp van een vischvormigen emmer, die met motorkracht kan worden opgehaald.

De gondel zal worden gebouwd in den vorm van een boot, die in het uiterste geval kan worden gebezigd als reddingsmiddel voor bemanning en motoren. Die boot is 11 M. lang, biedt ruimte en slaapgelegenheid voor de bemanning, die uit zes koppen zal bestaan en kan bovendien voor veertien dagen proviand meenemen.

De beide motoren zijn van 110 P. K., een derde, kleinere motor zal worden geplaatst om bijv. waterballast in te nemen, te zorgen voor verlichting enz. Het luchtschip zal voorzien zijn van 'n toestel van draadlooze telegraphie. De schroeven zullen, evenals die van een Parseval-ballon, van zeildoek gemaakt worden. De lengte van den ballon is 76 M. bij een doorsnee van 15 M. De bemanning zal bestaan uit dr. Gaus als leider, kapitein Willy Jordens stuurman, dr. Alt, meteoroloog, Joseph Brücker, den man die het eerst van het plan gesproken heeft; bovendien gaan mee een marine-officier als navigator en een ingenieur der Parseval-maatschappij als machinist."

De Katoencultuur op Sint Eustatius.

Zie wat volharding vermag!

Wij ontvingen *van den Schrijver* een overdruk uit „De Indische Mercuur" van 17 October 1911. De schrijver is de Gezaghebber G. J. VAN GROL, wiens naam wij vonden onder het volgend

NASCHRIFT.

De geheele oogst 1910|11 bedroeg 17881 K.G. vezel, waarvan een gedeelte tegen f 1.65 en f 1.87 verkocht werd. Gevlekte deed f 0.99 het KG.

Tot zoover het naschrift.

En nu nog een aanvullingsbericht, ontleend aan een particulier schrijven.

„In 1911 ontving de bevolking aan netto-provenu een som van f 29 000".

Wij herhalen: Zie wat volharding vermag.

Ons eeresaluut voor Gezaghebber VAN GROL!

Aan zijn studie ontleenen wij het volgende:

Het Cultuurgebied omvat het terrasland en de dalen van het Noordelijk Heuvelland, de Cultuurvlakte en de West-Noord-Oost-ronding van den Hoofdvulkaan, voor zoover deze niet bebosch is.

Een groot gedeelte van dit gebied wacht op de hand van den ondernemer, om het weer rendeerend te maken.

Volgens de opmetingen in 1829 verricht, zou de bebouwbare grond 2000 H.A. oppervlakte beslaan. De Cultuurvlakte neemt hiervan het vierde gedeelte in.

De bouwgrond bestaat uit een fijne goede teelaarde, ontstaan uit de asch, welke de Hoofdvulkaan over het geheele eiland uitstortte. Hij is gemakkelijk te bewerken en is poreus, behalve waar, naar het mij voorkomt, de verweeringsproducten der gesteenten van het Heuvelland de overhand verkregen hebben, zooals in de dalen en aan den Zuidvoet. Daar is de grond min of meer compact, kleiïg, doch na eenige bewerkingen evenzeer gemakkelijk in het gebruik.

Alle bouwgrond is dus wel geschikt voor katoenland, 't welk onder gelijke omstandigheden een uniforme vezel leveren moet, al zal de zwaardere grond — dit werd reeds gedurende twee oogstjaren bevestigd — een eenigszins andere vezel voortbrengen. Hetzelfde zaad gaf b.v op Zeelandia (Concordia-dal) een minder sterke, doch glanzender vezel dan op Bengalen (Hoofdvulkaan).

De oorspronkelijke vorm der tegenwoordige Sea-Island Katoen zal ook op dit eiland inheemsch zijn geweest.

De eerste kolonisten — in 1636 werd Sint-Eustatius van uit Zeeland gekoloniseerd — verbouwden onder meer van katoen. Doch het suikerriet werd al spoedig het hoofdgewas en bleef dat voor lange jaren. In 1819 telde het eiland 16 suikerplantages, terwijl de katoenbouw door de lage prijzen van dat product reeds lang was opgegeven.

Alleen gedurende den Amerikaanschen Burgeroorlog schijnt de katoen als stapelproduct betaald te hebben.

Oreool-katoen (Gossypium barbadense), die heden ten dage nog in het wild groeit, is mooi diep en rijp van kleur en heeft een vezellengte van 30—32 mM.

Onder de pogingen der Europeesche nijverheidscentra zich aan de fluctuaties der Amerikaansche katoenmarkt te onttrekken, werden in 1903—4 van Gouvernementswege de eerste stappen gezet, de lang vergeten cultuur te doen herleven. Ten slotte bleek, dat op het eiland niet alleen de langvezelige Sea-Island katoen in uitstekende qualiteit groeien wilde, maar ook, dat ze met winst verbouwd kon worden.

De Vereeniging voor Katoencultuur te Hengelo stond een motor en twee katoenmachines (gins) in bruikleen af; — een katoenhuis (Cotton-ginnery) werd ingericht; — de zoo gewenschte voeling met de Britisch—Cotton—Growing—Association o.m. voor den afzet van het product, werd verkregen en vriendschappelijke betrekkingen m.n. van zooveel belang tot het verkrijgen van goed zaad, met het Imperial Department of Agriculture for the (Br.) West Indies en de Administraties van Engelsche eilanden steviger aangeknoopt en onderhouden. Sinds de Amerikaansche planters aan het surplus van hun zaad de kiemkracht ontnemen, kan de hulpvaardigheid der Engelsche in dezen niet genoeg gewaardeerd worden.

Het voorbeeld van het Gouvernement, prikkelender naar mate het van een grooter oppervlakte uitging; — vrijgevigheid bij het verstrekken van zaad; — de inrichting van het katoenhuis; — het voorschottenstelsel op de geoogste katoenvezel, ten behoeve van den kleinen planter, waarmede samengaat de zorg voor verzending en het ontvangen en verdeelen van 't netto-provenu, — de prachtige winst, die enkele pioniers onder de kleine lui behaalden, 1) — de bijna steeds prijshoudende of stijgende markt; — dat alles werkte te zamen een bres te slaan in ingeroest wantrouwen en behoudzucht en opgewekter leven in te blazen bij een bevolking, die voor jaren gedommeld lag in een zeer te verklaren lethargie.

Plantten in 1908-9 zes ingezetenen 28 H.A., in het volgende oogstjaar vermeerderde het aantal met 11 kleine planters. Deze zeventien verbouwden 21 H.A (één groote planter viel af); terwijl in het loopende jaar ruim 100 ingezetenen 117 H.A. in katoen gezet hebben.

1] Een maakte naar zijn mededeeling met 0.7 H.A. een winst van f 284.

RAPPORT

VERVOLG.

Overgaande tot de beoordeeling van den achteruitgang in elken afzonderlijken tak van het bedrijf, is de Commissie van meening, voor wat betreft:

DE AKKERBOUW.

Bekend is het, dat de overgroote meerderheid der buitenbevolking bestaat uit de vroegere slaven en hunne afstammelingen, die tot lang na de afschaffing der slavernij voor het meerendeel in gehuchten op de groote plantages woonden en aan wie op de plantages het houden van enkele geiten, varkens en kippen, het recht van waterhalen voor zich en hunne beesten, het kappen van brandhout voor eigen gebruik werden toegestaan en het stroo en het hout voor het bouwen hunner hutten door de planters (zooals plantage—eigenaren in den vervolge in dit rapport zullen worden genoemd] werden geleverd. Zij waren de arbeidskrachten waarover de planter beschikte en geheel van dezen afhankelijk, zoolang zij tot het wonen op de plantages verplicht waren. Tot het planten van het door den planter verstrekte maïszaad waren zij verplicht en beiden trokken zij uit deze regeling voordeel. Als loon voor het werk, dat zij op het land verrichtten, genoten de arbeiders op de plantages een kan maïs, ter waarde van f 0,10 en 25 à 30 centen in contanten per dag, terwijl van de door hen voor eigen rekening op aan hen op de plantage afgestane gronden verbouwde maïs, het graan voor hen was en de maïsstokken voor het vee van den planter.

De meeste planters lieten de op de plantages wonende arbeiders heerendiensten verrichten, door hen gedurende 12 dagen in het jaar tegen een gering loon, enkele planters zelfs zonder betaling, te laten werken. Waren er al enkele planters die de opwoners hunner plantages slecht behandelden, in den regel hadden dezen niet te klagen. De opwoners konden op voldoend werk rekenen om in hun onderhoud te voorzien, terwijl de in de schuren bewaarde maïs altijd wederom onder hen als loon werd uitgedeeld. Verkoop van geoogste maïs was eene uitzondering.

Woonden er al vóór de afschaffing der slavernij op sommige plaatsen op de domeingronden vrije lieden, men zie Bijlage La. B, eene verandering in den zooeven beschreven toestand kwam, toen na de afschaffing der slavernij het Koloniaal Bestuur de om de plantages liggende gronden, die krachtens verkregen privilege als weidegronden dienden voor de plantages, in huur afstonden aan de bevolking der buitendistricten tegen drie gulden per hectare per jaar, welk bedrag zoowel de huur van den grond als de daarop verschuldigde grondbelasting moet vertegenwoordigen en volgens onder La. D hierbijgaanden vorm van huurovereenkomst [art. 7] aanmerkelijk minder zijn kan, terwijl niettegenstaande jaarlijksche afschrijvingen van niet te innen huurpenningen wegens het verlaten van perceelen door de huurders en het opzeggen van de huur door het Gouvernement, welke afschrijvingen in 1907 alleen beliepen over 7¼ % van het totaal bedrag der jaarlijksche huurpenningen, op ulto. December 1908 de uitstaande beliepen f 15312, of meer dan 2¼ maal het totaal bedrag der jaarlijksche huurpenningen. [Koloniaal Verslag 1909, bladz 23.)

De Commissie legt hierbij over onder La. C een staat van sedert 1864 1909 door het Gouvernement geïnde pachtpenningen.

Door de uitgifte der pachtgronden, de omstandigheid in aanmerking genomen, dat de werkkracht in den kleinen man zelven zit, verplaatste een gedeelte van den akkerbouw, die voorheen uitsluitend op de plantages werd uitgeoefend, zich naar de gronden, die vroeger weide waren voor de plantages en thans in pacht zijn uitgegeven. Van een intensief cultiveeren der grondjes kan slechts bij uitzondering sprake zijn en volkomen gemis van behoorlijke statistieken maakt het der Commissie onmoglijk uit te maken, of door die gedeeltelijke verplaatsing van den akkerbouw het eiland meer voordeelen trekt, d. i. of de opbrengst van den grond in verhouding tot de werkkrachten, waarvan men toen kon en thans door vermeerdering der bevolking kan beschikken, grooter is.

De Commissie neemt als vaststaand aan, dat goede leiding en tucht bij de bevolking der buitendistricten zeer zeker niet onmisbaar zijn, doch zelfs hoogst noodzakelijk ter vermeerdering der productiviteit hunner werkkrachten. Vast staat 't, dat het nederzetten van behoeftige lieden op kleine lapjes grond, die niet voldoende kunnen opbrengen voor 't onderhoud der opwonenden, de planters noodzaakte eene kostbaardere algeheele omheining voor hunne plantages te maken in stede der vroegere trankeeren, terwijl door verspreiding der buitenbewoners hunne controle eene onmogelijkheid is geworden, te meer daar het politietoezicht in de buitendistricten in het geheel niet voldoende is.

Wonende op perceelen gronds, waaronder van 10 aren, die den opwonders geen voldoend brandhout kunnen opleveren, om hun dagelijkschen kost te koken, breken zij de trankeeren der plantages af om het alzoo verkregen hout als zoodanig te gebruiken of halen zij dat brandhout op andermans gronden. Op de akkers der plantages plukken zij te velde staande dividivi, om die in de stad of aan minder eerlijke planters te verkoopen, terwijl zij zich niet ontzien met opzet de trankeeren door te breken, om het vee, dat door hen in veel grooter getale wordt gehouden dan waartoe zij volgens hun huurovereenkomst met het Gouvernement vergunning hebben, te laten grazen op de gronden hunner buren, de planters

Op de bepalingen van hunne huurovereenkomst met het Gouvernement, om geen boomen te vellen en geen hout te kappen (zie Bijlagen C. D en E) hebben zeer velen geen acht geslagen.

Treffend is dan ook een door de planters overgelegden staat [Bijlage La. F.) die zij, voor wat betreft de naar de stad vervoerde goederen, naar gegevens van een der districtmeesters hebben opgemaakt, en waaruit door eene vergelijking der vervoerde goederen met de mogelijke opbrengst der grondjes volgens schating der grondbelastingcommissie blijkt, dat opwoners van betrekkelijk kleine perceelen langs de op enkele punten in de buitendistricten gelegen politiewachten alleen eene veel grootere hoeveelheid producten hebben vervoerd, dan hunne terreinen in dien tijd hebben kunnen opbrengen. Op goede gronden wordt vermoed, dat vele dier producten door of ten gevolge van diefstal ten koste der planters zijn verkregen. Hierbij komt nog, dat zij die clandestien goederen naar de stad willen vervoeren, gemakkelijk door het maken van een kleinen omweg, vermijden kunnen de politiewachten te passeeren.

De Commissie verwijst naar Bijlagen La. G, H. en I, zijnde uittreksels uit het Rapport der Staatscommissie ingesteld bij Koninklijk besluit van 29 November 1853, no 66, tot het voorstellen van maatregelen ten aanzien van de slaven in de Nederlandsche koloniën, uitgegeven op last van den Minister van Koloniën.]

Genoeg is daarin door hen die de kolonie kenden gewaarschuwd tegen het scheppen van den bestaanden toestand, waarvan de gevolgen thans dan ook gevoeld worden.

Van veel invloed op den achteruitgang van den akkerbouw zijn de herhaalde misoogsten, waardoor planters dikwijls verscheidene jaren achter elkaar het door hen voor het wieden, de grondbereiding en het planten besteed geld nimmer terugzien. Het lang uitblijven van behoorlijken algemeenen regelval is niet eene zeldzaamheid in deze streek, plaatselijke regens maken soms dat het eene jaar of verscheidene jaren gunstig kunnen zijn voor enkele planters, terwijl de akkerbouw over het algemeen gedurende denzelfden tijd op geen gunstige resultaten wijzen kan. Van deze perioden van groote droogte heeft ook de dividivi-oogst te lijden en komt het meermalen voor, dat overvloedige regens ontijdig neerstorten, de bloesems van de boomen afslaan of de onrijpe vruchten doen rotten, waardoor den plantage eigenaar groote schade wordt berokkend.

Door eene ziekte onder de boomen, waarvan de oorzaak nog niet bekend is, zijn duizenden boomen gestorven en de pogingen van het Koloniaal Bestuur om de cultuur door aanmoediging van den aanplant van nieuwe boomen in de hand te werken, heeft tot nu toe geen noemenswaardig resultaat gegeven.

Herhaalde dalingen in de laatste tijden van den prijs van het artikel in Hamburg de voornaamste afzetmarkt, heeft eveneens den planters groote schade toegebracht.

De door de administratie der belastingen in vroegere jaren gehouden aanteekeningen stellen de Commissie niet in staat eene vergelijking te maken tusschen hetgeen vroeger werd en thans wordt uitgevoerd.

Ingezonden Stukken.

Curaçao 30 Januari 1912.

AAN DE REDACTIE VAN DE

„AMIGOE DI CURAÇAO."

Met veel genoegen nam ik kennis van het in Uw blad van den 27sten dezer onder 't bovenschrift „De Stoomwals" voorkomende.

Billijkheidshalve acht ik mij echter verplicht er op te wijzen, dat het aan den Heer J. SCHEIDELAAR, werkzaam bij het departement van Openbare Werken, gegeven pluimpje niet aan het juiste adres is gericht. Wel is waar heeft deze ijverig aan 't monteeren van de wals medegewerkt, doch de man, voor wiens rekening het moeilijkste deel van den arbeid kwam en die er het opzicht over voerde, is de Heer W. VAN DEN BELD, Opzichter bij het genoemde departement.

Ik twijfel er niet aan, of Uwe Redactie zal het bovenstaande wel in Uw veel gelezen blad willen opnemen, waarmede U mij ten zeerste zult verplichten.

Met de meeste hoogachting

W. A. I. T. ZELLE

tijd. Dir. v. 't Dept. v. O. W.

Naschrift van *de Redactie*.

Het spijt ons niet, dat wij den Heer J. SCHEIDELAAR een bescheiden pluimpje gaven, wat hij verdiende,

---

tje, dat wagentjes voorttrok, waarin net één persoon paste; dat floot en zuigerde en stoomde als zoo'n echte Amerikaansche reuzenlocomotief, — en vlug glipte het weg.

Hoog boven je hoofd flitsten lange glimstrepen rond: acht, negen, tien gladde vischlijven schoten achter elkaar; als ze moe gewenteld waren en langzamer rondvlogen, herkende je den bouw van torpedo's; in elke boot zaten menschen, die hoog boven al die verlichte kermispret razend rondzwierden.

Over de zee strekte zich een groot plankier uit; daar reden de feesters op rolschaatsen......

Van een hoogen toren kwamen de platte schuitjes omlaag vallen en schoten in een witte schuimgolf voort over een lange bank, die tusschen de gebouwen afliep......

Aan alle kanten riepen door roepers de harde, holle stemmen van tentschreeuwers.

Overal schetterde het gekletter van muziek.

Stoomfluiten gierden verdoovend.

Overal spoot het onmatig feestrumoer.

Zoodat zelfs in hun kermispret de Amerikanen zich zelf gelijk waren gebleven, groot, gedurfd en geslaagd.

Want met hun Coney Island overbluffen ze alle kermissen ter wereld!

Een „IJsbeer".

Eenige studenten waren op een warmen zomerdag met elkaar naar Scheveningen gegaan en in een van de talrijke gelegenheden hadden ze ijs gegeten — véél ijs, omdat het zoo warm was. Zij kregen de rekening bij het heengaan en die viel lang niet mee.

„Weet je wat, zei een van de studenten, „daar zullen we eens een mop mee hebben."

Hij ging zitten en schreef aan de directie van den dierentuin, dat zij door een bijzonder toeval in het bezit waren gekomen van een mooien grooten ijsbeer. Of de directie dien als geschenk wilde aannemen?

Nu, wat graag, dat spreekt. Al heel gauw, nadat de brief verzonden was, kwam er antwoord, dat de directie der diergaarde dankbaar het aanbod der heeren studenten aanvaardde.

En zoo geschiedde het, dat eenige dagen later een paar dierenoppassers met een kar en een groote kooi en touwen stonden te wachten op den trein, die den ijsbeer brengen zou. Maar ze wachtten te vergeefs. De ijsbeer — de rekening, „de beer" van het ijs — verscheen per post en de directie van den dierentuin was woedend, dat ze zich door een paar studenten zoo duchtig had laten beetnemen.

De Pruisische Daalders.

Koning Frederik van Pruisen (bijgenaamd de oude Frits) had tot muntmeester een Oostenrijker, die 't maar niet verkroppen kon, dat Frederik de Groote Silezië van Oostenrijk had afgenomen. De muntmeester zou 't hem eens geducht laten voelen, en zette op de nieuwe munt in plaats van: „Ein Reichsthaler", het opschrift: *Ein Reich stahl er* (een rijk stal hij) en daaronder den naam des konings. Frits gaf last de stukken in te wisselen en den dader op te hangen. De vogel was echter gevlogen; maar de Thalers werden op enkele na ingewisseld en gesmolten.

Thans vertegenwoordigt zoo'n Thaler wel honderd maal die waarde.

Slagvaardig

Toen Olney staatssecretaris van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika was, bepaalde hij, dat alle consuls de taal van het land, waarin zij aangesteld werden, spreken moesten. Een zeer beldere kop wenschte een aanstelling als consul van China. Olney vroeg hem: „Weet u wel, dat ik nooit iemand aanstel, die niet de taal spreekt van het land, waarin hij benoemd wordt. Ik vermoed, dat u geen Chineesch spreekt?" De candidaat lachte en antwoordde: „Mijnheer de staatssecretaris, als u mij een vraag in het Chineesch wilt doen, dan zal ik u gaarne daarop antwoorden,"

Hij kreeg de door hem verlangden post.

Het vliegend rijtuig.

Het vliegend rijtuig, waarvan reeds zoo lang sprak is, vloog dezer dagen voor 't eerst uit te Etampes. 't Is een Bleriot-eendekker, waar in 't midden een gesloten carrosserie in den vorm van een rijtuig is aangebracht, met vensters, portiers en pneumatieke kussens. Er is daar binnen plaats voor 4 personen. De vlieger Perreyon stuurde het vliegtuig, dat prachtig evolueerde boven Etampes en omtrek. 't Was een zeer aardig schouwspel.

Geheel de carrosserie weegt slechts 65 Kilo en de wanden hebben een weerstandsvermogen van 15 Kilo per vierk. centimeter.

Het vliegend rijtuig zal nog eenige dagen proeven doen en zal door M. Deutsch de la Meurthe in bezit genomen worden.

Dubbelrijm uit den Franschen tijd.

Toen Napoleon ook Holland aan zijn macht onderworpen had, zochten de oude patriotten op allerlei bedekte wijzen aan hun liefde voor het Oranjehuis en aan hun haat tegen den overweldiger lucht te geven. Uit dien tijd stamt ook het volgende aardige dubbelrijm, dat men eerst gewoon leze en daarna door de regels van beide kolommen met elkaar te verbinden:

Ik zweer van harte af	De Keizer en zijn wet
De Prins tot in t' graf,	Is in mijn hart gezet
Dus lach ik en bespot	Die voor Napoleon is
Prins Willem zijn gebod	Gaat zeker en gewis.
Ik verfoei ook meer en meer	Napoleons geslacht
Den Prins als opperheer.	Bescherm ik met mijn macht
En uit ons land moet voort	Die Napoleon eert en mint
Die naar Prins Willem hoort	Die is mijn beste vriend
Al wie is Prinsgezind	Dat hij de hemel erft
Hij is een duivelskind.	Die voor Napl. sterft.

het, maar het spijt ons zeer, dat wij den Heer W. VAN DEN BELD niet de eer gaven, welke hem toekwam, want hij verdiende het nog veel meer.

Maar dat de juiste persoon niet altijd geprezen wordt schijnt zeer dikwijls te gebeuren, vandaar het oude spreekwoord: „De paarden die de haver verdienen, krijgen ze niet". Dit zij den Heer VAN DEN BELD tot troost; van onze beste bedoelingen zal hij wel overtuigd zijn.

De Redactie van

Amigoe di Curaçao.

Berichten uit de Kolonie.

H. M. Penso ✠

Zaterdagnamiddag, toen ons blad nauwelijks was rondgedeeld, bereikte ons op het onverwachts de tijding van het afsterven van den ook door ons zeer hoog geachten Heer H. M. PENSO.

De overledene behoorde tot de beste persoonlijkheden, die onze kleine maatschappij tot sieraad verstrekken. Hij was Lid van den Kolonialen Raad, Vice-Consul van Colombia, tijdelijk belast met de waarneming van het Consulaat, en Directeur van *El Imparcial*.

Vooral in deze laatste hoedanigheid hebben wij den Heer PENSO leeren kennen, en voegen wij er aanstonds bij, ook leeren waardeeren.

Het goede vond steeds in hem een moedigen verdediger, en voor de waarheid streed hij met al de kracht, die in hem was. Hij leefde voor den vooruitgang van onze Kolonie, en voor de wederopleving van handel en scheepvaart. Zijn woord had gezag onder ons, zijn gematigde en bezadigde toon was ons ten voorbeeld.

Hoffelijk, in den vorm steeds, zou hij nooit iemand kwetsen, en wist hij het debat bij meeningverschil immer zóó te leiden, dat beide partijen op vrede en verzoening aanstuurden.

De Curaçaosche Pers heeft in den Heer PENSO zeer veel verloren. Zijn gemis zal nog lang worden gevoeld.

Hoe algemeen geacht de overledene was, bleek wel bij zijne begrafenis. De Hoogedelgestrenge Heer Gouverneur, vergezeld van zijn militairen Adjudant, bracht hem de laatste eer, en achter den Gouverneur sloot zich een lange stoet aan, samengesteld uit alle rangen en standen onzer maatschappij.

Hij ruste in vrede.

Mr. Elias H. Cheney.

Uit de hoog gestemde dankbetuiging van den tachtigjarigen Jubilaris kan men wel opmaken, hoe zeer hij getroffen was door de vele hartelijke bewijzen van sympathie hem gebracht. Bij de receptie op Zondagmorgen te elf ure gehouden was de Gouverneur vergezeld van zijn Adjudant tegenwoordig. De Heer H. P. DE VRIES complimenteerde den Feesteling en deelde hem het plan mede van de aanbieding van een herinneringsalbum. De tachtigjarige was uitbundig in dankbetuigingen en verklaarde zich te gevoelen als in de eerste jeugd van den ouderdom, veerkrachtig nog en vol levenslust. Hij leefde op Curaçao gelukkig te midden van zoovele goede vrienden. Curaçao zal steeds een eereplaats innemen in zijn hart. Dankbaar zal hij herdenken de gelukkige jaren hier doorgebracht.

Een Zilveren feest.

Het St. Elizabethsgasthuis liet Vrijdag ll. de vlaggen vroolijk wapperen. Het was feest ter eere van de Eerw. Zuster LUCA, in de wereld Mejuffr. HENDRIKA LOEGERLAND, 31 Mei 1865 te Velp geboren.

Zuster LUCA herdacht den dag, waarop zij zich, nu vijf en twintig jaar geleden, op het innigst aan den dienst van God en de lijdende menschheid verbond door hare drie religieuse geloften. Van die 25 jaren heeft Zuster LUCA er 22 op Curaçao doorgebracht en is op het oogenblik verpleegster in het Krankzinnigengesticht.

Wij wenschen Haar van harte geluk en hopen, dat Zij het zilver van heden nog eens in goud verkeerd moge zien.

Nieuwe Consuls.

De Heer E. M. PENSO berichtte ons reeds dato 26 Januari, dat hij het *exequatur* der Nederlandsche Regeering heeft ontvangen en krachtens de benoeming van Z. M. Koning Albert, van 26 Januari af als Consul van België is opgetreden.

Wij wenschen den nieuwen Consul veel succes en bieden ZWEG. onze excuses aan, dat wij verleden week verzuimden dit bericht te plaatsen.

***

De Heer C. M. LEON deelt ons mede telegrafisch door de Regeering van Colombia gemachtigd te zijn tot tijdelijke waarneming der functiën van het Consulaat van Colombia. 1 Februari is de nieuwe Consul in functie getreden.

Onze gelukwenschen.

De „Curaçaosche Maatij"

Wegens gebrek aan *quorum* kon de aangekondigde algemeene vergadering Donderdagavond niet doorgaan.

De „Maatschappij" zal nu opnieuw Donderdag a. s. vergaderen en hoopt dan op meer belangstelling der Leden te mogen rekenen.

El Imparcial.

Deze week is dit blad noch Dinsdag, noch Vrijdag verschenen. In plaats van den vroegeren Redacteur, wijlen den Heer H. M. PENSO, zullen twee heeren zich met de redactie van *El Imparcial* belasten.

De Stoomwals.

Er is al druk geproefstoomd. Het logge gevaarte schijnt nu juist niet zoo gemakkelijk te besturen te zijn, althans de machine kwam in een onzachte aanraking met het hek van den proeftuin op den Weg naar Plantersrust. Twee vakken van het hek en twee steenen pilaren moesten wat bijgelapt worden.

Visch op ijs.

De reis naar en van Aruba heeft ons interkoloniaal stroomertje er best afgebracht.

Als Welkom-thuis ontvingen wij Dinsdagmorgen een mooie, groote visch, van Aruba hier heen gevoerd en op ijs frisch bewaard. De visch smaakte uitstekend. Gekookt heeft zij een ietwat minder blanken kleur dan versche visch, maar gebakken ziet zij er uit als...... gebakken!

H. C. Kissing.

De Kapitein der *Juliana* is met de Duitsche Boot via Hâvre naar Nederland vertrokken met verlof voor ± 4 maanden. In Juni a.s. keert hij weer terug.

Waterleiding.

Zijn wij goed ingelicht dan zal de Firma MADURO & SONS hare waterleiding uitbreiden. Er worden nieuwe putten gegraven achter het Schottegat en een tweede nieuwe leiding naar de stad gelegd.

Van harte verheugen wij ons over de voortdurende activiteit dezer achtenswaardige Firma en hopen, dat de werkzaamheden zóó snel zullen vlotten, dat zij gereed zijn, vóór het gebrek aan drinkwater in de stad algemeen zal gevoeld worden.

Sterfte van vee.

In het 3de en 4de district, waar het over het algemeen het schraalste en het droogste is, ziet men de sterfte onder de geiten reeds beginnen. De andere districten zullen spoedig volgen.

God geve, dat er toch spoedig een overvloedige regen valle, opdat er wat voedsel voor de beesten groeie, want er is bijna niet aan te komen, ook niet voor geld.

Wij spraken toevallig iemand, die in deze maand Januari reeds evenveel geld heeft uitgegeven aan veevoeder als in 1911 gedurende het geheele jaar.

Dankbaar vermeld.

De Curaçaosche Handelsbond en de Kamer van Koophandel en Nijverheid alhier hebben zich tot de „Subconference at Curaçao of the West-India Atlantic Steamship Companies" gewend met het verzoek, om te trachten te voorkomen, dat de vrachtprijs van dividivi, oranjeschillen en stroohoeden van Curaçao naar het buitenland worde verhoogd.

Deze verhooging zou den handel doch vooral de hoedenindustrie van Curaçao ten zeerste benadeelen, om welke redenen het te hopen is, dat zij niet geschieden moge.

Almanak.

In dank ontvingen wij van den Uitgever, de Heer C. GORSIRA, een present-exemplaar van den bekenden Curaçaoschen Almanak, die een opgave geeft der namen van alle officieele personen. Onontbeerlijk voor velen.

Aloë.

De aloë-velden op *Oharo* worden weder uitgebreid.

Bravo! Aloë, sisal en dividivi behooren tot den echt Curaçaoschen landbouw.

Een mooie morgen.

Hedenochtend liep eerst, natuurlijk weer haantje de voorste, *Prins Maurits* binnen, toen volgde *van Rossum*, misschien wel *Maarten*, daarna een zeilschip, vervolgens Hr. Ms. *Zeeland* en ten slotte *Zulia*.

En dat alles in een paar uur tijds. Als onze haven verbeterd is, gaat het zoo den heelen dag door.

Officieele berichten.

De heer E. PENSO, is bij Kon. besluit van 8 December 1911 No. 38 erkend en toegelaten als consul van België op Curaçao.

De heer J. F. QUAST, 2e commies, werkzaam ter Administratie van financiën, is tijdelijk aangewezen als klerk van de Curaçaosche bank.

Aan den heer M. PH. VAN ROMONDT, Ontvanger enz. op Bonaire, is tot herstel van gezondheid, eene maand verlof verleend.

Aan den heer M. B. DAAL, geëmployeerde ten postkantore alhier, is om gewichtige redenen drie weken verlof verleend.

Het door den Gezaghebber van Bonaire aan den assistent-opzichter bij den vuurtoren te Boca Spelonk, tot herstel van gezondheid, verleend verlof van 14 dagen is door den Gouverneur goedgekeurd.

Aan den heer H. J. VOOREN, onderwijzer 2e klasse aan de Hendrikschool alhier, is tot verder herstel van gezondheid, 14 dagen verlofsverlenging verleend.

Bij G. B. dd. 26 Januari 1912 No. 91 is bepaald, dat de *Spaansche onza de oro* en de *Mexicaansche doublon*, ten einde in de koloniale kas te worden aangenomen, een minimum-gewicht van 26.982 gram moeten bezitten.

Aan den heer N. H. HENRIQUEZ, wd. hoofd der openbare lagere school op Bonaire, is om gewichtige redenen acht dagen verlof verleend.

Het door den Gezaghebber van Bonaire aan den veldwachter A. MARTINUS, tot herstel van gezondheid, verleend verlof van 14 dagen, is door den Gouverneur goedgekeurd.

Aan den heer J. A. LAMPE, hoofd der openbare lagere school te Windwardside op Saba, thans met verlof op Aruba, is tot herstel van gezondheid, eene maand verlofsverlenging verleend.

Aan den heer W. M. F. KUIPERI, districtmeester van het 3e district op Aruba, is om gewichtige redenen tien dagen verlof verleend.

Marktbericht
van den
Curacaoschen Handelsbond.

Van 26 Januari 1912.

AARDNOTEN (Pindas) per KG.		0.22
ZOUT per vat van 180 K.G.	f	0.80
DIVIDIVI per K.G.	„	0.06
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„	0.70
id. per KG. 2e kw.	„	0.60
HUIDEN per K.G.	„	0.60
GEITENVELLEN per K.G.	„	1.20
WOL per K.G.	„	0.12
SCHAPENVELLEN per stuk	„	0.50
BEENDEREN per K.G.	„	0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.	„	0.05
STROOHOEDEN (hipijapa):		
Kwaliteit No. 1, per dosijn	„	4.—
„ „ 1 (gebleekt) „ „	„	4.12½
„ „ 2 „ „	„	4.75
„ „ 3 „ „	„	9,50
„ „ 3 „ „	„	9.65
„ „ 4 „ „	„	6.50
„ „ 5 „ „ (OLA)	„	—
„ „ 6 „ „	„	11,—
„ „ 7 „ „	„	9—
„ „ 8 „ „ (OLA)	„	12.50
„ „ 9 „ „	„	12.50
„ „ 10 „ „ (OLA)	„	14.—
„ „ 11 „ „	„	13.50
„ „ 12 „ „ (OLA)	„	16—
„ „ 13 „ „	„	17.—
„ „ 14 „ „ (OLA)	„	—
„ „ 15 „ „	„	18.—
STROOHOEDEN (latai):		
Kwaliteit X per dosijn	f	—
„ XX „ „	„	—
„ XXX „ „	„	—

KLEINE STROOHOEDEN (hipijapa) in kwal. overeenkomende met kwal. No. 1 van ongeveer 25 cM. van kruin af tot rand per dos. f 325
van ongeveer 30 cM. van kruin tot rand per dos f 4 50

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

100 ratten
15 muizen.

Vredesbanket.

President Taft sprak bij het vredesbanket o. a. de volgende zeer merkwaardige woorden: Kwesties van nationale eer kunnen aan arbitrage worden onderworpen, zeide hij, toch geloofde hij niet dat de Monroe-leer of de kwestie van Oostersche immigratie aan een internationaal arbitragehof zou kunnen voorgelegd worden.

Hij wees er tevens op, dat de vredesbeweging niet zóó moet uitgelegd worden, als zou de Unie rustig blijven toezien, hoe de kleine neger- en Latijnsche republieken van Amerika onafgebroken in revolutie zijn. Hij wees er ten slotte op, dat de methode, die reeds volledig succes gehad had, daarin bestaat, dat de Vereenigde Staten contrôle uitoefenen op de tolkantoren van revolutionaire landen en de anarchie den kop indrukken door revolutionairen van „professie" te beletten zich meester te maken van de bronnen van financieele macht.

Draadlooze in de „Oost".

De Java-Bode deelt mede:

Het station van de draadlooze telegrafie te Sabang is thans reeds sedert eenige maanden in werking, doch zeer gunstige resultaten worden er nog steeds niet mede verkregen.

Met „Telefunken" was een contract gesloten, waarbij die maatschappij verbindingen waarborgde over dag tot een afstand van 750 en 's nachts van 1500 mijl.

De ondervinding in andere streken der wereld opgedaan, had „Telefunken" er toe gebracht het contract op die voorwaarden te sluiten. Maar gebleken is dat de atmopherische invloeden, —of welke invloeden dan ook— in dit gedeelte van den aardbol zulk een ander karakter dragen dan elders, dat de elders met de hier gebruikte toestellen geregeld verkregen gunstige uitkomsten op het station te Sabang vrijwel geheel uitbleven.

Kan nog overdag vrij vaak over den bepaalden afstand contact worden verkregen, zoo was dit des nachts absoluut niet het geval. De afwijking was zeer groot. Ook de z.g. tönende Funken, waarmede elders zulke schitterende resultaten waren verkregen, baarden hier teleurstelling.

Men slaagde er niet in overbodige tonen uit te schakelen.

Hoe groot is de vloot in de lucht?

Ook de luchtvloot van de verschillende mogendheden werd aanzienlijk uitgebreid, zoodat, volgens een betrouwbare statistiek de „luchtstrijdmacht" van de verschillende landen zich als volgt verhield:

	luchtsch.	vliegm.	vliegers	in aanb.
Duitschl.	22	150	185	7
Frankrijk	4	450	400	3
Engeland	—	125	110	1
Rusland	3	30	55	1
Oostenrijk	3	20	20	—
Italië	3	25	45	2
Amerika	2	50	35	1
Japan	2	12	20	1

Buitenland.

CHINA.

Iets over het bestuur en den opstand.

Hoe wordt (of *werd*) dit reusachtige Rijk tegenwoordig bestuurd?

Daar is allereerst de Centrale Regeering te Peking, de Keizer. Tegenwoordig is het een Regent, die de teugels van het bewind voert, want de Keizer is pas 'n ventje van enkele jaren. Een kind nog.

De Centrale Regeering benoemt in de verschillende provinciën gouverneurs of gouverneurs-generaal, die daar heel wat te zeggen hebben. Zij voeren het bevel over de troepen en innen de gelden der belastingbetalers. Daarvan besteden zij een deel voor de provincie en een ander deel zenden ze op naar Peking. Het is met die geldverzendingen langen tijd een beetje erg schots toegegaan; de gouverneurs werden van het beheer der provinciën rijker dan de Staat. Doch tegenwoordig hebben ze financieele kontroleurs naast zich, die rechtstreeks met Peking in verbinding staan.

Naast den Gouverneur staan in de provinciën de zoogenaamde notabelen, de rijkste de aanzienlijkste families der provincie. Zij worden door het volk als hun geboren aanvoerders erkend, vooral in Zuid-en Midden-China, het terrein van de eigenlijke Chineezen.

Dit is een feit, dat vooral bij de tegenwoordige revolutie niet mag worden verwaarloosd; China wordt niet geregeerd door Chineezen maar door de Mantsjoes, dat is een stam, die in de 16e eeuw uit het Noorden is gekomen en toen verlof heeft gekregen zich te vestigen in Liau-Toeng, dat is in eigenlijk China.

De Mantsjoes mochten toen, omdat zij den Keizer een dienst hadden bewezen, in het eigenlijk China verblijven, maar zij onderscheidden zich zoozeer door werklust en ijver dat de eigenlijke Chineezen spoedig merkten: wij raken d'r onder.

En de kreet ging: d'r uit met de Mantsjoes.

Die weerden zich echter en handhaafden zich. Een hunner hoofdmannen gaf zich zelven den titel van Keizer en beoorloogde de Chineezen met succes. Intusschen kregen de Chineezen onderling ruzie en een der partijen riep de Mantsjoes ter hulp. Deze kwamen naar Peking, namen daar de macht in handen en hielden haar vast tot heden. De eigenlijke Chineezen worden nu al meer dan twee eeuwen door de Mantsjoes geregeerd en de Gouverneurs der provincies zijn ongeveer allen Mantsjoes.

Vandaar dat de Chineezen de notabelen erkennen als hun geboren aanvoerders; dat zijn aanzienlijken uit de eigen provincie, terwijl de Gouverneurs van Peking uit worden gezonden en tot de Mantsjoes behooren.

Wij hebben nu genoemd het Centrale gezag te Peking, de Gouverneurs en de Notabelen.

Tot zoover raakten wij slechts aan de oude bestuursinrichting der Chineezen.

Nu komen wij aan de nieuwigheden. Allereerst zijn daar de Landdagen, welke men met onze Provinciale Staten zou kunnen vergelijken, als men maar goed weet, dat een Chineesche provincie een beetje grooter is dan een Nederlandsche, eenige keeren grooter zelfs dan ons heele land.

In de landdagen zitten slechts revolutionnairen en nieuwlichters, daar de notabelen zich hooghartig van de verkiezingen hebben afgewend. Zij voelen daar nu groot berouw over en zullen een volgenden keer ook wel anders handelen, maar voor het oogenblik hebben zij op de Landdagen niet den minsten invloed.

Welnu, van die Landdagen gaat vooral de tegenwoordige revolutionnaire beweging uit. En dat is voor de Centrale Regeering zeer verontrustend. Zij heeft dus niet te doen met een losse beweging, eene, die door geheime genootschapen of andere vereenigingen is op touw gezet, maar met een goed georganiseerde samenzwering, die haar kracht vindt in de wettelijke organen des lands, in de bestuurslichamen, welke gekozen zijn door het volk.

En het volk, zegt een Chineesche berichtgever in de „Köln. Ztg.", dat is het veelkoppige, tevreden of ontevreden, begeerige of onverzadigde, stompzinnige of licht bewegelijke ondier! met driehonderd millioen monden en magen en dubbel zooveel armen en vuisten, een ondier dat in China door een sterke en goede regeering zoo gemakkelijk kan worden geregeerd als in geen ander land ter wereld, dat echter door onverdragelijke toestanden geprikkeld, reeds ontelbare malen als een onweerstaanbare stormvloed alle dijken van staatsorganisatie overstroomd en weggeslagen heeft.

De leider van den opstand, die zich, naar wij meldden, voorstelt President der nieuwe Chineesche Republiek te worden, is Sun Yat Sen.

Sun Yat Sen, kortweg dr. Sun genaamd is dezelfde, die in 1896 in het Chineesche gezantschapsgebouw te Londen werd gelokt en zonder de tusschenkomst der Engelsche regeering naar China zou zijn uitgezonden, om daar te worden terechtgesteld.

Dr. Sun, een Zuid-Chinees, heeft sedert in verschillende landen der wereld rondgezworven, dook nu eens te Hongkong, dan te Singapore, in Indo-China, Japan of de Vereenigde Staten op, overal propaganda makend voor de door hem opgerichte, tegen de bestaande dynastie gerichte vereeniging der Ko-ming-tang. Laatstelijk nog werd zijne aanwezigheid te Batavia gesignaleerd en werd eene vergadering, waarin hij volgens gerucht als spreker zou optreden, door de overheid verboden.

De Ko-ming-tang vond haren grootsten aanhang onder de meer ontvlambare landgenooten van dr. Sun in het Zuiden van het rijk, terwijl Kang Poe Wei, de bekende hervormer, die, hoewel eens Zuid-Chinees, door een langdurig verblijf den invloed van het meer bedachtzame Noorden had ondergaan, meer streefde naar verbetering, dan omverwerping van het bestaande, zijne aanhangers in het Noorden vond.

De beweging bepaalt zich niet tot het Zuiden, maar breidt zich in Midden-China onrustbarend uit.

De leiders trekken handig partij van den verborgen, doch nooit uitgewoeden haat der Chineezen tegen de Mantsjoes. Dat is ook de kreet, waardoor het volk wordt opgezweept: weg met de Mantsjoes. Het is een beproefde oproerschreeuw, die ook in 1850 den burgerkrijg in China heeft ontketend en gedurende twintig jaar ontzettende ellende bracht over China.

Ook toen waren het de steden Woetsjang, Han-jang en Hankau, die midden in den opstand stonden en het felst hebben geleden.

Waar deze nieuwste revolutionnaire beweging op uitloopen zal, is voor 't oogenblik nog niet te zeggen.

(„D. v. N. Br.")

Acknowledgement.

Mr. Elias N. Cheny, *American Consul*, takes this method of saying to all the people of Curaçao, regretting his inability to make it personal, that he most profoundly appreciates the hearty and almost numberless manifestations of good will, from His Excellency the Governor down to the humblest subject of our Gracious queen, Wilhelmina, whom all the world loves; from the highest ecclesiastic down to the humblest devotee of every religious Faith known in this community, which have made the attainment of his eightieth birthday, on the 28th inst., one hallowed, unalloyed delight, from morn to bed time. These loving attentions have done more: made this beautiful island the most loved spot on earth, save only that, New Hampshire, on which he saw the Light. Coming a total stranger he finds friends and friends only after thirteen years. Coming with health impaired, he regained and retains it, Almost it may be said, coming old he finds himself young. The sprightliness of mature manhood seems restored. All these compel the confession that he means never to say more than „*Au revoir*". Never will leave but with intent to return. How soon to lay down official responsibility does not yet appear. One past 80 cannot expect that time long deferred, although only by the calendar does he feel that he has passed that epoch. The best climate in the world can but attract, into which he believes a kind Providence led him. He fondly hopes to pass some winters here.

The splendid and appropriate promised testimonial, a beautiful album freighted with Curaçao views, will be held a precious gift, and keep himself and his companion, who joins in this acknowledgement, always in Curaçao, even amid the snows.

Washington Villa.

Curaçao, January 29 1912.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN

Las propiedades alimenticias y nutritivas del aceite de higado de bacalao dependen en absoluto de las grasas que entran en la composición natural del aceite. Estas grasas son digeridas y asimiladas con mucha más facilidad que las otras debido á la presencia en el aceite de bacalao de ciertos compuestos derivados del hígado, que permiten la pronta emulsificación del aceite por los fluidos del estómago — y hacen que su absorción por la membrana mucosa se lleve á efecto con más facilidad y con más rapidéz que la de ninguna otra grasa.

Como se ha pretendido por algunos industriales recomendar el aceiet de petroleo como un sustituto de aceite de hígado de bacalao, debemos advertir por el bien de los mismos enfermos, que el aceite de petroleo es una substancia mineral que si se usa internamente es expelida íntegra por las evacuaciones intestinales, causando á la larga inflamación de las vías digestivas.

Carece por lo tanto de por la piedad esencial de todo alimento, la de ser asimilable y volverse parte de los tejidos orgánicos y no puede ni remotamente compararse con el aceite de hígado de bacalao, cuya propiedad de nutrir y fortalecer los organismos débiles lo han hecho tan necesario y tan justamente apreciado en todo el mundo.

HAVEN-NIEUWS.
VAN 27 JAN.—10 FEBR.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Philadelphia	H Highborn	30 Januari	La Guayra	31 Januari	New-York
Zulia	S S Morris	3 Februari	New-York	3 Februari	Maracaibo
Zulia	„	8 „	Maracaibo	8 „	New-York
Caracas	Furst	8 „	New-York	8 „	La Guayra
Merida	A Johanson	24 Januari	La Guayra	26 Januari	Maracaibo
Merida	„	31 „	Maracaibo	1 Februari	Maracaibo
Merida	„	7 Febr	La Guayra	9 „	Maracaibo
Merida	„	5 „	Maracaibo	5 „	La Guayra
Pr. Fr. Hendrik	H J v d Goot	28 Jan.	New-York	29 Januari,	Amsterdam
Prins Maurits	P Koningstein	3 Febr.	Amsterdam	4 Febr.	New-York
Pr. Willem III	J P v d Borden	11 „	New-York	12 „	Amsterdam
Sachsenwald	M Mutcich	28 Januari	Pto Colombia	30 Januari	Hamburg
Citta di Milano	F Ferraro	2 Febr	Colon	2 Febr	Genova
Virginia	H Leitner	8 „	Hamburg	10 „	Hamburg

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Electra H	27 Jan	Maracaibo	*Hungaria H*	27 Jan	Bonaire
Lady C	27 „	Rio Hacha	*Zelma H*	27 „	Maracaibo
Gaviota H	27 „	Maracaibo	*Refugio H*	27 „	Aruba
Gacela H	28 „	Pto Rico	*Lady C*	31 „	Rio Hacha
Olga Lucila C	28 „	Aruba	*Gacela H*	31 „	Maracaibo
Maria H	28 „	Maracaibo	*MariaAbigail V*	31 „	Vela de Coro
Hilda H	29 „	P.Colombia	*Olinda H*	31 „	Barahona
Hungaria H	30 „	Bonaire	*La Preferida*	31 „	Maracaibo
Juan Luis H	30 „	Aruba	*Hungaria H*	30 „	Bonaire
Meda H	31 „	Pto Rico	*Olga Lucila C*	1 Febr.	Rio Hacha
DreadnoughtH	1 Februari	Bovw. Eil	*Meda H*	1 „	Maracaibo
			Juan Luis H	1 „	Aruba
			Hilda H	1 „	Rio Hacha
			Electra H	2 „	Maracaibo

27 Jan. is het Engelsch S S **RADIANCE** hier binnengeloopen komende van New Port News met steenkolen.

28 Jan. is het S S **PRINSES JULIANA** naar Aruba vertrokken en 30 Jan. vandaar weer in onze haven teruggekeerd.

8 Febr. is hier binnengekomen van Aruba het Hollandsch S S **ROSSUM**.

Heden morgen viel ook H M **ZEELAND** wederom onze haven binnen, komende van de Bovenw. Eilanden via Bonaire.

Drukker:

B. L. BOGAERS.

Curaçaosche Maatschappij
tot bevordering van Landbouw, Veeteelt, Zoutwinning en Visscherij.

De voor Donderdag 1 Februari 1912 aangekondigde ALGEMEENE VERGADERING van LEDEN DER MAATSCHAPPIJ is NIET doorgegaan, doch VERDAAGD TOT DONDERDAG 8 FEBRUARI terzelfder uur en plaats.

Curaçao 2 Februari 1912.

Het Bestuur der C. Mij. t. B. v. L. V. Z. en V.,

H. H. R. CHAPMAN.
Voorzitter.

G. B. DUSSEL.
Secretaris.